

تنگی یے ابریشم

تنگی یے ابریشم، یے داستون نوم ات یے حقونے سرگذشت.

تنگی ابریشم نام یک داستان و یک سرگذشت واقعی.

(تنگی یے ابریشم یے نامراد غهخک خاطرہ یین ادے تزر ف جناو شاهین چہنگ اند ڈاد خو زندہ پوم خہ کبنت. یا یے غزال ادے یے گروه اس کفتارین قہپ اند ڈبڈ خو پیڈگ بہس وم خہ کنبن).

نوشتہ: حسینی حسنیار شغنائی

۷ نومبر ۲۰۱۹

تنگی یے ابریشم، سنہ یے ۱۳۶۵

اشرار وم تابستون خوند سروپس بن چپاول چود. هر خوند مردم خہ قد ببینین زید ات کھندبن زخمے ست. برنکبن ات غهخبن بن زابنت خو قتیروپن یاد. دولت دے جنایت جہت عملیات چود، تنگی یے ابریشم بن زدود اشرار اند وے برزات نہ رپد. قوای مسلح یے لہف کخاین بن زندہ فرود ات یے لہقبن یا خبث خو زیڈج یایے اشرارے وبف زیڈج، یا اس مرزونجے یت مکرر تجاوزے جنسے طاقت نہ چورج خو وھڈبن مس میرخ.

یے سربازے امنیت یے وپرونہ درون یے نوجوون غهخ مرڈہ ار یے بنسٹداو خلته درون فرود یے گہ کتابچہ یت یے خودکار وم پھلے یند. کتابچہ ورق ڈھڈے اول ساڈہ رسمکبن دستب شعرکبن فہمے یے کودک تیژجن ات نقشچن. یے چند صفحہ بعد ات یے سرگذشتے شوم، یے ناکام زندگے داستون تہ شروع سوڈ. یے جنایت ادے یے گروه اس مردم خو مسلمون لوٹبن ات خو دین جہت تہ جہاد کنبن. داستون دسگہ شروع سوڈ.

نہ فہم أم چیزارد مآش چید اند یا بیدے لوم ادے مآش قوم درون یے چے ند بون نیست. مو باب ہفتاد سالہ قد خو عمرے یے مآش ارد ڈاد. یو خو میداوبخ یک سیکر خو بون تنبنت. وے ہوس دوند قد ادے دے مود أم ار قہبربت دے مو وپڈد یے خیو مو پیخ تیرمہ قد. مو باب شوخ چارک قد وے جای جنت اند قد. یگونے یے شوخے چود مورد نہ فارت هر وے دنیا وبف ہفتاد و دو حور خو ڈابنخ قتیروپن بئفچ پے درخت ات سر پے وڈار مہک أم. بے حرمتے خہ نہ سوڈ، خاک وے ارواح رہ خبر مہ یئست بے بون مود. مو باب اس بون ات بوندارے لپ بد وینت. چیز خو پیخ تئر کن أم مو باب اس ملا یے لپ بد

وینت. ملا طفیلے مخلوق دہف قیچ سیرے مردم تیر. ملا تہ نہ کار کینت ات نہ کار چیداو فہرڈپ ات نہ گہ تہ کار کینت. راستے ملا چیزارد کار کینت، چہار فصل سال وے نون پختہ وے جومہ دوختہ. نہ گرمے غم ات نہ شتایے پروا، دنیا بتخ خہ یئست ملا خوٹم اند. مسجد، وم نوم خونہ یے خدای یت یہ ملا ند وے دادچید، یے چھے بے اجازہ یے ملا خو پاڈ تر مسجد پڈیندک خہ ربیزد وے پاڈ رمپد فررپن. مسجد تابستون سلقین ات زمستون مس گہرم، ملا آسایین، وے خرچ مس مردم ڈید. ساڈہ مردم اس خو زریات غبف اند پتن پن ات ملا پرا یند رے یپن. ملا تہ مس التای جناو التبت، ات سیر مس نہ سوڈ. دے جہتین بنا لوفج ملا ند ووقد قیچ.

یے سال مو تہت خفار - پینخ مئست ہرجا خہ خدمتے فُڈ. ترکہ خدمتے فُڈ یو مس بشنہد مو بیاد نست وُز اُم لپ خَلک فُڈ. خفار - پینخ مئست مو تہت خہ نہ فُڈ وُز اُم اس فک لپدے وے تیر درگیل ست ات لپ بے تاقت اُم فُڈ، تر مو تہت یتاو دہرے مو رد چود ادے خہ وخت یادد خو فا خو پے بت مو زئزد ات خو پیخ وے پیخ ارد مال اُم. مو تہت اس خدمتے یت بونے لہکچورج، وے بونین بلند. مو تہت اس دفعے دہد مو خبم دے ڈاد وے بونین تیر خو پیخ اُم گردبنت خو ڈاد اُم تر خو نهن زبا خو. مو تہت خوند ازود مو رد سٹ ات خوند ازم بے فایده، وُز اُم اس خو تہت رخاست. مو تہت زفقون خہ چود قریبے وی اُم نہ ست. فہمتین اس دست وے بونین. مو تہت تا خو بونین تئبت ات وُز اُم خینخلهق تے یت خو وے دومهن تیر اُم ناست .

دسگہ وخت یت مردم اس بناجے اشرار بون لہکچود. مو تہت ات مو عمکیون وے وخت مس اس بناج مو باب خو بون پن تئبت. فک وخت وبف بون چار تیغہ چپہ تراش فُڈ. مو تہت ات مو عمکیون بناج مس چود ادے اگہ اشرار تمہ خہ انجیڈ بے بونے بونہ تے ار تمہ پوست درون وایش کینت. مو عمک بر مو تہت شوخ دے فُڈ، دڈ فا شوخے قتیر لود:" وز مس بوندار خہ انجھف اُم نوا اشرار وے پوست اند وایش تھپ اُم خو دڈ ترعجید کن اُم اوپزون (اوبخون). سالین ییو- ییو واستہ- واستہ نرجیسپن، خَلک بنہرپن دگہ مردم ارد تنگے کنین.

مو عمک ارد مس دگہ ماش بنہر تنگے چود. یو اس کابل رن فود، ڈو سال دوند وم قتیر جلال آباد اند زندگے چود دڈپن خو بھچ کھچ زابنت خو تایدپن کابل. بنہر ہر خوند غللہ دے وے مردم اند بیدے یت آسایین دے زندگے.

اسید خفار سال ادے مو عمک اس ماش خبز اند خہ تویج. نہ یو یے پیڈ یبچ ات نہ ماش کابل ستاو فہرڈی اُم. یم یے مہ خوند سال مو تہت تہ ماش ارد وعدہ ڈید ادے تابستون تہ کابل ماش یئست ات پیڈین نہ ڈید.

تابستون جلال آباد گرمے تہم تو لوف، آدم غلافچ ڈپد. تابستون چھی تاقت کینت دی اُم مس ماش یست خو تاقت اُم . مردم تیر تابستون دے سٹ ہرچے رد چارہ خہ فُڈ فک تہ تے یپن. مو تہت یے ڈو پیڈ

کابل فُد نهلہ مو عمک اند غلہ چید، فک ته جای ساو أم، جای مبنکل مَاش اند نست. وهڈ مس لوڤن تابستون یدبَت ات مَاش فناو کِن أم. اسید مو نهن اس مو تهت ناچار چورج ادے تابستون حکمندب کابل ساو أم. مو نهن ته اس زمستون اند مو تهت ارد بناید اسید تابستون هر رهنگ فُد کابل ساو أم. مو تهت ته دوندب لوڤد: "خی یے پیڈ به بشهندے تر تابستون ڈی أم ات یگون کار ته کِن أم."

آخ تابستون جلال آباد گرمے، تو څبم مه ڈید، گدپن پوست ڈے یبن. دوند گهرم بنتر ستنس ډب ات آدم خو تو لهک. کته ره مپب څوند یهخاف بنخ څه برنرے تو درون غاب قیست ات تو تبننگه نه فرارد.

مَاش أم؛ وُز ات مو فرادر خو دل اند خوش ادے اسید ته کابل ساو أم، تر مکتب ته مس هرتهن خو هم صنفبن ارد نقلے کِن أم ادے اسید ته کابل ساو أم. یے لهف ته خوش ساو پن، یے لهف ارد دوند خوش نست، یے لهف پرتک گه تهژپن گهپ مس نه ڏهڏپن ات یے لهڤن یا مَاش جناو ناتوون څه وڤف ارد کابل ستاو ید خوڏم اند دڤبست. مورد ات مو ڏو فراد ارد مس باور نست ادے اسید ته کابل ساو أم.

آخرون امتحون فُد یو مس نرجید. مَاش أم کابل ستاو تیارے یند، خو جل ات پوستک ته قیس أم. مَاش أم پرسیم کار ات مو تهت مس دب. تر خو تهت پیخ أم چوبنت دوست ملال ات خنیف. راستے وے رد کابل دوند خوش نست لوڤد ته زندگے قین. مپف ځلک بنهرپن اند زندگے آسون دے، بنهر غلله دے وے مبنکلات مس لپ دے. ځلک بنهرپن اند گدایے گرات خیرات طلہبیج دوس دے. کابل اند هر گچه ره ناو ات ڏیس گدایے گهر یا وئبچن یا سرگردون. یے چهی ڏقت مس نست. بپچارگے یت ناتوونے ته لوڤن ید کار خدای. یے لهف دوند گه مس لوڤن غریبے یت بپچارگے یت گدایے ند مس یے حکمت. یے چیز بے حکمت نست. یے کو بے خانمون یدے مے کواکے آسمون پے بیر غیر اس یے قهر جای حق گه وے ند څه نست، بنهب اس شنایی پے یگون بای یت پولدار باغ دیوال اند مَعَل خو ڏید، ات فا اس سحر تا ڤبگه بیخ یے غبف قاق گرڏه اڤن تر پوند څه ډب وے یے خدای دسگه هست چورج. چیز ارد خدای تیر تومت کنبن؟

خدای یے چه ند وے دبمن نست. ات آدم اند وے مال ات پول لخ څه ڏاڏج وے یے چهی هست چورج؟

مو نهن گهنبت تر مو تهت خو لودے: "ای بنده خدا اگه میری برو چیزو چاره که داری جمع کو، اگه رفتنی نیستی خلص بگو، فلسفه خوانی بس!"

مو تهت راستے بشهند آدم، بے کینه، بے کبر، عدالت طرف اند. مو نهن مس با سواد ات پوهنتون تیار چورجن. یه مس معلمه مکتب اند درس ڏید. لپ گهپن اند خو چارقتیر راضے نست، راستب ته خو فکر ات خو چرت لوڤد. یه فهمت وم چار راست لوڤد، حق وے ند اته چیز اس وے ڏست یادد؟

یده انقلاب سُت لود أم مردم زندگے ته بیدے سود، یو مس نه سُت. چهی فهمت یست سُتجت اگه مردم خُبث خابیش خه چورجت. اگه مردم ارد خه فارچت ادے وپف زندگے بیدے سود. زایرا مردم ارد نه فارت اگه خه فارچتے یاغے بن نه سخت، خو وطن ویرون چید جھت بن پاڈ شلک نه چورجت. . . مو نهن غل خو گھپ تیار نه چورجت ، مو تهت وم زف ارد برزین سُت وم گھپے بنچبنت خو لودے" اولادها برید بخوابید صبح وقت سروپس حرکت میکند."

مأش أم اس خوشے هر تهن تر خو جای خو فرئیت لو خو ترخوڈمب أم قد. تر خو فرادهر نغور أم وهڈ فوقست خوڈم تهژبن ، مو یے اچب خوڈم نه یاد، لپ ناسابین أم قد. لپ بن هرچیزب قتیر مو ارڈینسخت. بے زبب خوڈم بن أم وینت، یے چدومبن مو بیاد نه ربد. نهله خوڈم بیاد خه نه رست بیدے. راستے دوند مو بیاد یے جائے فہ پوند تی أم وُز ات مو تهت ات مو نهن ات یے لهف گه آدمبن مس مأش تر پرا یت تر زبا یست وُز وپف نه فهم أم. اس یے دیوال زباره بونداربن زبنبن خو مأش پوند انجهقبن، بیو اس وپف یادد تر مو تهت پرا خو لوُفد:" تو ویزچدوم بیب کے ار تو ویزبن مونبن دپف مورد دهک. . . مو تهت وے قتیر چنگاو سود ات وُز أم مس اگه ست ادے شتا عرهق درون أم بستوک. مو نهنے مأش بنینبُکب پت چود انداید أم ادے مو تهت غل نماز بناید. خو پیخ أم زناد جای أم برابنت.

مو تهت آیت الکرسی گه مس خب بلندب بسئید خو ترمأش هجے پف ات چف چود. پیخ بے قبله یے مأش ورپمت، قرؤنے قود زیارت أم چود ات خو پیخ ارد أم وم مالت. مو نهن نبتاید تر پوندے چوبنت یے چهی مأش بے پیخ مه ڈبد. خو ترپیخ أم نبتاید. وُز أم بشهند اگه مس نست، کرنبن أم خویت تاید أم. خوڈمنیج- خوڈمنیج أم خو تهت ات نهن دهم تیر تر سروپس پرا خو فرئیت. مو نهن اند بقرے (چادری) وم کهل تیر ات وم پیخ بیب، مو تهت یت تر دریور پرا سلوم ات وعلیک برسلوم خو سفهد أم.

جلال آباد اند دسگه آدم نست ادے اس مو تهت مه فهمت یا مو تهت اس وے مه فهمت. دریور اس کلینرے قیود رمادے تا مردم یدبن مأش بشهند جای اند نئد. مأش أم ناست ات مأش ویز ات ولوم بن مس جا بجا چود. یے آش پختن اند مردم فک خو فرئیت، فکه یبن ناست. دریور مس نوست، خو ڈستبنے سبنت پیخے بے قبله چود خو گھبنت تر مردم:" مسلمانان یک دعای خیر!"

مو تهت خو ڈستبن بلند بے آسمونے سبنت خو بلند- بلند درو بسئید سُت: " نصر من الله وفتح قریب." بیو اس مسافر بن اس مأش پرا نوسچن خه قد دریور نومے انجوقد خو لودے:" استاد امنیت راه چطور است؟"

دریورے لود:" واللہ امنیت گرتگی است. پستهای امنیتی شب و روز بیدار هستند."

زایرا مردم دل پر سُت، یے لهقبن مو جناو خومنیج خه قد قایبن ترخوڈم داد یا کهم اس کهم ترخوڈم تیر بن خو وپد.

مو فرادھر اند اس خوشے وېف څېم اند خوډم نست. موند مس مو خوډم زبُډ څېم ین سکنه جناو ترلُود چس اُم ات ترم چس اُم، لُو خو هر چیز څه یا هرچے څه ته بشکر اُم. سروپس خپلے تاید ات خیر مس واسته- واسته اس کوه زبا نښتوید یے پیډبډ خو قهد راست چود خو پهرین بیټ چود ات دنیا نورانے سُنْت.

اس وے طرف مَأش ارد یے موی سفېډ نوسچ وے قدیفه وے پیخ ارد، یُود اندیر خیر نو نښتوید ات یو خو ډسټېن سېنت خو هر چیز څه یے خو قتیر لُود یا یست دعایے چود. مو رد دقینت یو دعایے چود دُوند جهت ته لوم اده خو ډسټېن خو پیخ ارد مالت. هر چیز څه گه مس بُنگ - بُنگ خو قتیر لود خو فا خو کهل ڏاد خو پے بیر خو ترخوډم، یا ترخوډم تیرخو وېډد دے مس نه فهم اُم.

خیر مس آسمون اند قرقره وروچ دوس تر پهلے مس خو نه کښت. سروپس درون مس دُوند گهرم اده اچب اس فچ گرمے کهم نست. ات تر فچ پس تاقت څه چسے زمونه وارقد، تَف پے پیخ ډېډ. امان و پناه تابستون اس مشرقے گرمے.

خپلک اُم تاید مو تهت خُوند پیډ اگه سُنْت ات فا خوډم وے یاد. یے پیډبډ سروپس واسته ست، واسته یت واسته. پس تاقت اُم کله ڏاد یے چند ځنډار بون چارکېن غل وریفخ. مو څېم بناکھف اند دے ڏاد یے آدم تیر هر رهنګت یے کو اده سُهېب اُم خوډم اند وے څه وینت؛ وے پیخ یے خپډن دسمالک قتیر فوسچن، ځن وے سیفد ارد اویزون، وروچ ات وھډ یے لهف گه غل سروپس گرگوبنه وریفخ. مو تهت دُوند تهه خو تیر چود تر مو نهه لُود اگه مو څه یاسېن یا څه زینېن تو مَأش زریاتېن زُر خو وُرْفخ، ساو جلال آباد. وُز اُم خو نهن پهلے ند قاق ډارگ جناو رېډ. ځنډارېن وھډ بونډارېن اده مو رد اس وېف بد څه یادد. یے لهفېن تیر اس پوند چود خو چه قیچ وېف ځنېن تر مردم ات یے لهفېن خو ځنېن مَأش تیر راست چود خو وراقډېن، ډیونېن سفهد پے سروپس مردمېن ېن درو ځنېنټ(خمېنټ). بیو یت خو مَأش پرانډیر وروقد تر وے پوبساکېن اُم چوبست وھډېن خپډ اند غرق وېف رهنګ مس معلّم (معلوم-دری) نه سوډ، نه فهمے نوېن وېف څه انخوچ وے کاله رهنګ چیز قنچ. وے مهک دُوند خپډن لُو خو پښتن سېنیجے. وے بونېن ات وے غونج اس خپډن فک پلته- پلته سُنچ. دسگه دقېست کهم اس کهم یے سالېجے خو نه زناډج. چهے مرد اده وے جناو ډیون ات پے تهتونه گهپ مه نغورد. هر چیز څه لُوقد مگم ون لُوقد دے نی تو مغز خاله کښت ات تو درمونېن خو ډسټ ارد تئېت.

مردم فک پرا پس خو اس سروپس اند خهقد. غرونے تابستون اندېن، مَأش ېن فک پوند فه سربازېن جناو سهف ڏاد. رمادېن کخاېن بیو- بیو خو پیڅېن بیټ کنېن. بیو اس چارکېن خو صدا زواست خو لودے:" برادر شما مسلمان هستید، در راه خدا و اسلام جهاد میکنید. مسلمانی خو ای رقم نیست که چادر سیاه سرهای مردم در پیش مردان نامحرم بالا میکشید. یک کمی هم از خدا بترسید."

یے مجاهد اس وېف درون اند پیخ گهښت خو یت مته تیزد خو ڏاده وے چارک لینا ندے، خو لودے:

"شما کافر هستيد. شما در دست ما اسير هستيد جان و مال و ناموس شما به ما تعلق دارد. شما را به غلامی ميگيريم و زنهاي شما را به کنيزی. هرچه که ما ميکنيم حق با ماست. تو برو اول هفت مرتبه دهانت را بشوی و بعد نام جهاد و مجاهد را بگير!"

چارک هرچيز خه گه چه لوقد ست ات يو يه گه اس پهله گپته تيژد ات پاښ صدا بلند سٺ ، چارک مرڏه پوند تير وئبٺت. وے ږن ات وے زرياتپن دئ خو فرق ارد. ږنک تر بسپد خو ڏيد ات زووع ات دعوا ته کبنت.

چارک وے پتو وے تاره يت په تاق اند" بوم در زير بته غم" نوسچن خه قود اس مردم درون اند زبُد خو ڏستپنه سبنت خو لودے:"اي مردم اکنون جهاد بر ما فرض است. ببينيد اجنبی بر ناموس ما تجاوز کرد....." غل خو گهپه تيار نه چورج ات وے ږبن مس اس پاڏ پتئود. مردم وره چود، ږيو ته ژير قتير ڏيد ات ږيو ته ست ږيپت ات ږيو ته اس قهر نمو کبنت ات ږيو ڏندون زري ترؤد ژازد ات ترم ژازد. مردم نه فهمت اس قهر چير کبنت، ات يکبارښ پاښ ويڏک صدا بلند سٺ. وهڏ تير اس پوند ځندارپن پن شينک(سنگر) اند خه قد پاښ وئڏدپن شروع چود. مهڏ يه لهقپن مس تر پهله اس مردم ڏر دے ست خو درو پاښ ڏهدپن ست. نيم ساعت نه نرجيد خون تير پاند تيد سٺ. چډوم لوقچت يه آش پختن اندپن خونا خسپه وږد. يه چند نفرين زنده خه رږد وږف ڏستپن ږن قوست مردم مال ات منالين تشقند خه ڏاد ات ولجه ږبن خه چود ڏادپن وږف په دهم ، هرځوند جوون کخاي خه قُد وږدپن خو تر پرا خو په کوه.

خير اس مڏار گهنچ ات دس گهرم ادے وياو اس وياو زئبنتاو نه قهرڏيه. يه لهقه پس پوندښ په کوه ږهچ توتک ڏاد خو وئبٺتپن. هرتهن خه وئبٺت وږقپن وږف جاي تيرښ ڏاد پاښ ات وږف ويزپن دگرپن تير چود سربارے. بيز بيزکے بنوم ات په يه کوه توهه يام فريپت. بوندار خپل ږن ماش تير غوره چود، دس غورآباد سٺ ادے گد خو صايب نه فرږد. معلّم ست يه جوون غڏه وږف کتنک ، فک ته وے وغورپن ات قومندون صايب ته لوقپن. ازود ات ازمن کفتار جناو ولجه چورجن مال تير وره چود.

قومندون صايب خو ڏست سبنت ات فکپن سٺک ڏاد هر تهن خو جاي تير وراقد. قومندون هرچيز به پښتو لود وُز ام وے گهپ معنی نه فهمت، دوند ام فهمت هرچيز خه يه عدالتے حضرت عمر لود. قومندون گهپ مورد ساعت دويے بنهب جناو تارپک قُد. پس قومندون هر گهپښ ات نعره تکبير ته لوقپن. هرځوند نعره تکبيرپن پس پوندښ خه لود يه چيزښ نه قُد. شچ يد خو نعره تکبيرات الله اکبر شچ ږوندپر حساب کن، پنجاه مستوفے مے حساب چيد دے نه قهرڏيپن.

اسيرپن ږن قومندون پرا فه صهف ڏاد. ځوند ام خه چوبنت خو تهت ات نهن ام وږف مڏينه ږند نه وينت. نه فهمت ام وږف ږن وے مردم قتير پاښ ڏاد يا وږف ږن مس پس پوندښ توتک ڏاد ات زيږدپن يا وږف ږن تر يه گنه گه ياد. امږد گه موند نه رږد. قاي ام وهغداو شروع چود. ږوينک مس دگه نه رږدچ ادے بار نهوام. دوند ام قهرڏاد خو پيخ ام په آسمون چود خو لود ام:" اے خدای تو ته خبښ بيده فهمے! وُز غل

وورج جناو خو تهت ات نهن اڳڀن بروچڪ ڏهڙا اُم ات خو فرق ارد ته ڏهڙا اُم. " قومندون اند گرد به دومنه وے نست ، کنيز ڀن ات غنيمت ته جهادگهر ڀن ارد بهن ڪبت. " مويے تر پهله چود خو دوند اُم فهمت لودے: " دغه زما کنيز دی. " اُم اس که فهم اُم کنيز معنی چیز. يے لهف ارد پول فریبت، ات يے لهف ارد ساعت، ات يے لهف ارد پوڻاک ات يے لهف ارد کنيز. هر تهن خو حق زانبت خو يا خوش اُم يا خفه خو نفسے يے چهے نه زواست. هر تهن تر هر جا خو بنئست ات رڀد اُم اُم ات قومندون دوند.

اسير چارکڀن انڀن وڀڻ ڏستڀن قوست خو ار يے کرڇے ست جوند جناوڀن وڀڻ پهله پس پهله تهل ڏاد خو لهکڀن چود.

قومندون مو ڏست ارد انجوفڻ سڀننن مو ، خو ڏستے وڀڻد مو ميڙڻه خو کرڻبتاو تيرے مو گنديسک ياد ار يے کرڇڪ. ار کرڇڪ يے نيم کورک الڪين غل ٿود ات وم ڏود فلڪ اند. گُرڇڪ ارد ڏد بولے اُم ڏست نارد. يے اُم ڏست دیکک مس اشتوپ تير فشست وارڻد. يے کينه قالينک ست تير وڀڻجن يگه کينه خيڏن بالينک ست درون اند راست.

قومندون ڏست اشارت قنير مورد دقینت نڻ! اُم مس غل وريڻخ مو موی تنه شغ سڏج نه فهم اُم چير کين اُم. قومندون خو ڏست رڀود مو سيڙد تير خو دڏے فارسی تے لود: "قندولک بشين، حال نان ميخوريم."

اُم اس ماتے به بيله خو پئئود. وم خڀڻن بالين تير دس خوڏم مو يادج خبر اُم نست اگهي اُم ست خير آسمون اند قر قره. يے جوون غڏه ڇن وے تر سيڙد ات تئر چينک وے مڏست وروڻج. يت قريب دے يڻ خو لودے: "سهار مو په خير. " اُم نه فهمت يو چیز لود.

لود اُم : چه گفتي؟

جوونک واسته يڻ شينت خو لودے: " تو کابلي هستي؟"

" نه. مه از جلال آباد هستم."

" پڻتو نمی فهمی؟"

" نه در خانه ما کسی پڻتو گپ نميزند. مادرم کابل و پدرم جلال آبادی است."

" مه ميرويس هستم. مه هيچ کابل نه رڦتم. ميگن هرکس کابل ميروود راه گم ميکند. " ميرويس ارد فارت غل مو قنير گهپ ڏهد اڏے قومندون يت خو قهر سفڀنت خو وے رڏے لود: "هه ورک س!"

ميرويس دگه اس بناج تر زبا گه مس نه چوڀنت ، خو تويد، اس مو ڇڀم پرائدے بيد خو سٺ غسپ. راستے موند مس گهپ نه ڦد لوم ات ميرويس اند مس يے چیز لوڦداو ارد نه ڦد، يا ڦد ات قومندون يتاو وے ارد بلا سٺ ات لوڦداوے نه ڦهرڏاد.

موند نابلد غڏه ره يه چيزب لوفداو ارد نِسْت؛ وُز اُم غل خو نهن رزين، موند حيايت اُبرو وُز خرهنگ يه بېگونه غڏه قنير نقله كنم. دوند اُم مس گهپ څه ڏاد مو زارڏ وې تير بُد. كودك كلخچ يه وځند، پيخ خبځن، غونج ار فرورېن، پيخ ناخون، ځسټېن بنچيفچن، پاډېن ترهق- ترهق، غورېن چپر وېف تر تير پرت وخن(خون)، څه ورافخت هر رهنگ اته پدماو دې زمهڏ اند ځلق څه ڏهځېن. خو قنير ته لوم تو مه كودك چس يم به جاى دې يدې مکتب بنايد يئچ جهاد كېنت. مورد چيز لب ته مېف قنير رس اُم نُر گه. وُز اُم دې خيال اند اده يا شچ ات يا يه ساعت گه ته يه چهي ياڏد مو ځسټ ارد ته انجيفد خو يئسته مو، دگرگه ته مېف "كور پې باى يېن" تير مو ځېم مس نه ډېد. وُز اُم غل خو فكر اند ات قومندون "كُد ځم ارد ماښ" زُبد خو تويد. مو دل صاف پر سټ.

نرگه مس يم مېښ نرجهد، نه اس مو تهت خبر ات نه اس مو نهن نه گه اس مو فرابځېن. مو تهت نه فهم اُم چيرېن بر وې چود، ات اس مو نهن مو دل دوس پر دې، لوم بغېر وُم ېن مو فرابځېن قنير لهكچود. مو ماته نه بېست، رهخ اُم گه سخ وياو اس وياو زښتاو نه فهرځي-م. تيز- تيز خوځم مو يئست. يه چهي قريبه مو نِسْت. يگونه ته پاښ صدا مو ترغور ياڏد خوش ساو اُم لوم بغېر شچ سربازېن يدېن خو ماښ ته اس مېف چهنگ اند خلاص كېن.

ځېگه سټ قومندون فا تتركش نر ځيو جناو پېڏا سټ. راستب يت تر مو خېز مو پهله ندې يه خو راست چود. وُز اُم ځر دې خو چود يو تر مو دې. مو پاڏ اردې انجوفد خو تيژدې تر خو خېز. ځوند اُم زگېنځك خو څه ڏاد، ځوند اُم پلاتك څه چود بې فايده، به زورې خو دوهمن تير مو نئځد. وُز اُم ځوند جون څه ڏاد ات څه وهغد، ات څه قيود اُم ات كوركشك اُم څه چود بې فايده. درو قيود اُم ست:" از براى خدا كسى است كمكم كند؟ كسى مسلمان است كمكم كند؟"

يه چهي نِسْت، اگه څه ځد مس مسلمان نه ځد. زارگي اُم درو ست اده لهك مو، وُز اُم غل كودك. چه رد لوفې، چهي تو گهپ نغورد. هرځوند اُم څه وهغد ات هرځوند اُم زارگې څه چود، هر ځوند اُم قسم وې څه ڏاد، وې مومنه مسجد نادیده، مجاهد خدا نائشناس تيرتأثير نه چود. به زورې مو شلك چود، مو پويناكېنې اس مو تيژد، شلك شپلتاقې مو خو پراندير راست چود. يه پيځم حس چود مو تنه وُز مين سټ، مو درون كش سټ، مو زارڏ سستېخ كېنت، مو ځېمېن تارپكي كېنې مو بنرمگاھ سوژېن كېنت. . . اس مو تير ته يه خو سېنت لهكې مو چود، ځوند اُم چود خو تنپتاو اُم نه فهرځاد اده جمع خو كېن اُم. ماهي دې تر سنگاځ څه پنتوېن، دسگه مو غېف يپت ات واسته- وسته ته به زور به زور نفس تهژام. فكر اُم نه چود فك چيز ته دسگه هيولا قنير ات دسگه جاى يند دسگه بې رحمونه تيار سوډ. مو نهن گهپ مو بياڏ ڏاد، لودې:" غهځ اند وم غهځنگې وم اُبرو."

"عجب اُم بې اُبرو ست! عجب يم مسلمانې خدا نا شناس، خداناترس مو اُبرو رزېنت. اگر زنده مس څه رس اُم وُز اُم چي رد دركار؟ اس مه مو مهرگ بيده. اي خځاي دگه يت يه چير مورد نه چود، تو مهربونې دوند قدا؟ وُز اُم غل مس نا امېځ نِسْت، غل مس مو امېځ يست. تو خېز اُم بې اُبرو څه مردم

خېز بے آبرو مو مھک. آخرون پيڙ اس تو يے درخواست کين ام زنده مو مه لهک. خدای جون کو مو جون زئز. . . ."

نه خدای مو نغبت ات نه وے بنده. مو زف گول اگر خه لوم اده خدای يے ظالم دوند اقبن پيڙا چورج اده يو مظلوم تير ظلم کينت ات خدای اس خو خلقت لذت يست. ظالم ظلم کينت ات خدای تماشا!!

مپن ته زاغ بونگ نه کينت ات بنهب دے ست قومندون ات وے آبنناگون ته فا پيڙا ساوبن. ڏو مپن اره مپن دے نرجيد فا ته خو جای بدهل بن. اس يے جای يند ته تريه گه جای ساو بن. کوچپن دے چود خو ويز ولوم ته ڏهڏپن اسيرپن يے دهم ات خبب ته وېف ترپرا وهشپن ات تے يپن. مپن ارد اسير معنا غلوم. "غلوم زر خريد" مورد دقېست مهڏ ته دس فکريه کين بن اده ماش اسيرپن بن خريت چورج.

بنهب ته سود ات وُز ته فا اس خدای مهرگ خورد تلهب ام. مهرگ ارد اجل مو جون خه نه زئزد. موند فايه کو حال ات يے کو احوال نه فهم ام چدوم زف قتيير خو نقلے کين ام. دوند فهمپت وُز ام کودک وُز ام صنف هفتے مکتب، وُز ام چهارده ساله کودک. يے نرخر قتيير ام مے بيه بون اند، آه يست ات فرياد رس نست. وُز دگه تاقت نه کين ام، يم آدم جناو نست، يم يے غول بيه بونے، يم مرکهب جناو بوے ڏېد. يم مپنک به زور به مو کينت مے نصورا بوی امبست کينت. مهڏ ته بنا يه پيڙ مس مم رهنگ تابستون اند بنخ اند خو نه ڏهڏپن. مو زارڏ اس مے خس- خس کينت. يمڏ ني، مهڏپن فک يه گور ارد، ست يه بير مپن ون ام.

نر يده يه هفته اده وُز ام يه جهنم اند خه ڏهوام. يم يه هفته موتير لو خو ڏيس سال نرجيڏج. وُز ام بېمار نه فهم ام خه دے مورد. مو زارڏ خس- خس کينت، مو څپين تارپکے کين بن، اس خو جای تير اندېخ ام مو کهل مو زئزد. لپ ام لاغر سخ، مو پوست مو ستخون تير نڏوڦج. دس بے جون ام سخ اس خو جای تير انديداو نه ڦهرڏي ام. خو ڏست ام اس خوتير زابنچ، خو قسمت ارد ام خو سپارچ.

تابستون ڦد تير ما ست، رنوبنچ ام خوند وخت ست اده ماش ام مپن مڏست اسير خه. هر مپن ته طياره ماش تر کهل نارڏ، اس مپن گهپين ات اس مپن سر گرڏونے مورد دقېست دولت ته ماش بنکيرت. مهڏ ته خو تف نه ڏهڏپن. مهڏپن هرچيز خه زغير بريون، خو سر ات برپن بنئسچ. نر فا ميرويس قرار اس مپن مو تير خو ڏاد دوس ام نقلے چود. ميرويس مورد لود اده مهڏ ته نر بنهب اس مے جای يند تر يه گه جای ساوبن. يم خقارم جای اده مهڏ ته اس بناج بدهل خه کنپن.

دس بے جون ام اده لوم به غير خه جنبين ام (جمبين ام) خو زردڏ ام ته. مورد دقېست موند بنا مو قهد ارد ڏاڏج، وُز ام بنا ڏوجون(بُغز) سخ. اگر ڏوجون خه ڦي ام مهڏ ته خبب زنده مو نه لهکپن. ات زنده خه رس ام چدوم بنخ ته مو پيخ فرئود؟

بخت بد بين ، از اجل هم ناز ميبايد کشيد

من به مرگم راضی ام اما نمی آيد اجل

نه اجل ياڏد ات نه وُز تر اجل خبڙ خو پوند ڦري اُم، زمهڏ خبن ات آسمون مس بلند. ڦا خير كله پاي سٽ ات بنهب خو قابو چورج اڌ تپڙ دے خو تئر چادر راست ڪنبت. خير واسته - واسته هر خو جاي فريپت آخرون زرے مس اس كوه نول تير زڏنبت خو بپد. نو بنوم ست ات اشرار پڻ ڦا وورچپن جناو جمع ست.

ميرويس گهپ راست ڦڏج مهڏ ته بنا از مے جاي يند تر هر جاشه گه ته پين. ترڪه ته كو ته پين دم سوال قتير صد گه سوال مو معزز ارد نارپن ات كهے يے چهے اڌے وُز وے پينخ اُم. راسته اگه خو سوالپن ارد جواب مس ڇه فريم اُم، چير ڪنم. وُز اُم چهے اس مو ڏست چيز ياڏد؟

مهڏ ته خو بار ات بنه جمعپن، خو ويز ات ولومپن درو قيسٽ ات قومندون مس پيڏا ڏاد. يے گه چارڪ مس قومندون قتير يست. مورد دڦيسٽ يم خارجه. قومندون مے قتير يے گه زڦ تير گهپ ڏيد ات بنپ بنپ ته مستر لوفد. دسگه مورد دڦيسٽ مهڏ ته انگلپسے گهپ ڏهڏپن. مستر زيرد بيخ، بلند قهد زيرد غونج، چهر بهند، ڦورخ بيخ ات لاغر اندوم چارڪ. وے ڇمپن عقاب اند جناو خو كله خونڪ درون وهرڦين، ڇه چاست تر تو لو خو شچ ته پلق تو ڏيد. هرچيز ڇه ته قومندون ارد فهمونت. خپلڪه فهمونت خو دڏپن پرا پس خويت تر مو خبز هج. قومندون خو ڏست ربود مو سيفد تير خو هر چيز ڇه يے مستر ارد لود. مستر خو كهل جنبنت خو دوند اُم فهمت لودے: " گود!"

خو ويز ات ولومپن ڦوست ڦاين ڏاد اسيرپن پے دهم. اس مو همراه گون اسيرپن پڻ يے لهڦ نيت فهم اُم وڦ پڻ يا زيد ات يايپن ڇبٽ ماد، ات يے لهڦگه آدمپن اُم وينت مهڏپن صاف نو. مڦ پڻ بنا نو اسير انجوفج.

قومندون خو آدمپن اس ماش ڏر دے ورپمت هرچيز ڇه يے وڦ ارد لود وُز اُم نه بئد، اس مويپن ڏر ڦد. قومندون يت خو ڇپڻ پويناڪنپے زابنت خو گهبنٽ تر مو: " تو ره به مستر بخشيدم." دگه تر زبا گه مس نه چوبنت خو كهل وڦد خو تر پرا خو روون سٽ.

مستر قتير يے چندگه نفر مس يست، نه فهم اُم مهڏپن مس مستر يا ني اشرار. مستر ات مهڏپن تايد.. اسيرپن ته خب ڏم ار غور ڦچير جناو ويز ڪن پڻ دڏ ته مڦ ڏستپن گه مس تر زبا ڦيسپن. قومندون خو آدمپن ات اسيرپن قتير تر پوند ڏاد. بنهب فڪ جا قرار اس فڪ ڪپوڪ ات وم صدا مس نه بننپ. ڏيو ڇپڪ ته يے گونے " ڇپ ڇپ" ڪنبت. ڦڙچڪ ارد مس ڦناو اڌے بار يے پيڏے خو تپپن يڪدگر ارد سئود.

مستر مو ڏست ارد انجوفد تر خو خبز هج مو تيرد، فهمونتے مورد اڌے اس مم ساعت اند اُم مستر ڪنيز. شچ دگه فهم اُم ڪنيز معنا چيز ات ڪنيز بايد چير ڪنبت. مو تهت گهپ مو بياڏ ڏاد. يے مڦ بنوم اس

مبجت (مسجد) یت سمب چکت ات تفت ات نمو کبنت، اس قهر جای خورد نه فرېد اده نیتت. مآش فک "بنفچ پے درخت" فیل- فیل تر وے چس أم یے چهے زهره نه کِن أم، پېبنخ أم چیز گهپ. مو نهن خو زهره تر خو فود خو پېبنختے: "چارک یم چیز گهپ تو دوند خو دم قنیر باجک خه فرهرے؟" -ملا ته نر وعظ اند لوقد: "زنان شما کشتزار شما اند، هر قسم که میخواهید شخم بزنید. . ." یے پیڈ قرار چود خو ددفا خو گهپ اس سر زابنت. مهڈ جناو اس خدای بے خبر آدمین دین ات قرون ات خدای مردم ارد بْخهچ چورج.

وُز أم خو قنیرم لود وے ملا گهپ قُدج. کشتزار ته بیو یے گه ره خه پرئید یا بنخن خه کبنت قواله یا سند ته بار نقشین. مو یے دسگه مستر ارد دهک چود اده خو کینه گیچک یے چه رد خه دهکپن. آدم اند مبف خبز یے کینه گیچک داڭگه مس فُرب ات ارزین نه قُدج. یم یمه خوند وخت وُز أم اس خو جون به سبرات نر صافب دس دُلع مورد بیچ اس آدم گری أم مس بیزار.

یم مو آه یت نالهن دے اقبن نست اده لوم تمه زارڈ موتیر بؤد. مو تیر زارڈ مه بئوبت، وُز خابین مس نه ک أم مو اقبن یے چهے خو یوبنک خمببنت یا یے چه خبم مو جهت خست سؤد. فقط دوند کبنت مو جای تیر خو یخ، یا خو رزین یا یے چه گه خوند تصور کبنت دد ته فهمیت چیز بر مو نرجیست. دسگه حال اند بیو اس تمه ند تمه یخ، تمه رزین خه فد چیر کبنت؟ دم سوال ارد جواب دهدبنت بعد دوند لوقبت اده کخای کشتزار نست، کخای کینه کرته یا کینه بشق نست، کخای مس چارک جناو انسون. انسون اشرفے مخلوقات. ات وُز أم مبف خه وینچ بنپمون أم اس انسونے اشرفے مخلوقات لوقداو. لپدے اس مے نه خو قین کِن أم ات نه تمه. مآش أم پوند ارد یم بنقپ بنهب مآش ته تی أم. خوند تی أم نه فرهب أم، وُز أم اس پاڈ ات پر ربڭج. یم سبیلے جون مس شیرین قُدج. غلب مس اس مے خو غرڈ جون بناچ دُترأم، لوم اگر خه لوم دگر پوند تید نه فھرڈی-م وبف اسیر چارکپن جناو ته مو مس پاب دهدبنت. نه فهم أم چیز ارد نه لوق أم مات أم نه فھرڈی-م ویاو اس ویاو زبنتاو نه فھرڈی-م لهک دپن مو پاب بار خدای خو امونته زنزد. اس مو درون صدا یاڈد نه لهکبنت مو ، لوقد تاقت کِن. قوت نست ات امبڈ یست لوم یے مېب ته آزاد ساو أم. آزاد ته ساوأم تهم ته خب رسوا مبف کِن أم.

پس رخب أم تر یے گه جای فریبت، راستے نه فهم أم مآش أم که نده، اس خفار طرف مآش ارد کوه، کوه یین بلند، دوند بلند لوم بغبر اس مے کوه تبغه تیر خه سفهن أم مو دُست پے آسمون فرایت. کاشگه شچ أم پے مے توفه فخت خو دُست أم ابترچت خدای دومهن ارد أم انجوقبت، خبنت أم تیژجت لوقبت أم اگه ساو یے پیڈ ار خو بیر چس تو بنده یین اس نومے تو چیر کنبن. یا راستے تویت دپف ریمادج تو نوم لوقبن ات آدم زینبن، تو کتاب خو خوش تیر هر رهنگ دپف ارد خه فارت تفسیر کنبن؟ دس خبن أم خدای دومهن ارد انجوقبت یا یے خو دومهن اس مو بنچبنت یای أم خو قنیر وے خمببنت فک أم وے ارد دقبنچت خو پے خبمے وینچت. خوڈم مو یادج اگهی أم ست مسترغل موپهله نده نوسج، یے چه گه نست. مستر گهبننت تر مو خو اپرونے لهجه یے فارسے تیر مو پېبنخت: "اسمت چیه؟"

-مو زف تير يت ليلا. خبث أم مس نه فهمت چيزارد ليلا. به غبر دے افین ادے وُز أم مس وے نوم نه فهمت.

مو دل فهند ڈهداو نه فُد، ات فا اس مو درون هرتهن خه مو جای تير جواب ڈاد. مستر قومندون جناو بدخلق ات زبنت بيخ نست. خوش خلق ات خوش اخلاق چارک. مستر دوس قرار چود خو قايے پينخ: "بچه کجايي؟"

-کور هستی نمی بينی که من بچه هستم يا دختر؟

قومندون يے پُسخند ڈاد خو لودے: "ببخش. لطفا ناراحت نشو. منظورم اين بود که از کدام شهر هستی؟ -جلال آباد.

-چند ساله ای؟

-۱۵ ساله شدم.

مستر خو کهل ڈاد ار خو گربون دراز چرتے ڈاد خو لودے: "شما افغانها. نميدونم چه بگم." مستر اس خو ويز درون يے روشنت غنقک بوتل زواست، هرچيز خه بنخ جناو روشنت هر وے درون. فهمت أم شراب. بوتلے بيت چود قلقل خُفار پينخ قپے ار خو نای گرڈبنت خو نسک زدود، بوتل غنقکے چست چود، خو لودے: "در دين من شراب خوردن حرام نيست اما آدم کشتن حرام است. در دين شما شراب حرام و آدمکشی مانع ندارد.

پس دے مستر گهيپت مو مهک رهگين بن ورم چود دقوسک جناو أم قارخ خو چود لودم شچ چاره مورد خه فد مے کافر اند مے پيخ پربند أم مېف مے گهيپن قتير. لاحولے أم چود يے چيز أم نه لود. مستر تر مو چوبنت فهمتے وُز أم ملال ست، دذے خو گهپ تئيت يود يم ارد ڈاد. تر وے پيخ أم خه چوبنت ييو روشنت فد ات يے گه اس بنرمندگے لبلبون گهنت.

مېئن کش کش خير ات بنهب جېف شتای زار. وُز أم تابستونے پويناک قتير مهڈ مس دس خېئن، اس خېئن پے مو تنه نذفخېن. وُز أم تو جون گه يست بنهب دے ست اس شتايے ته دندون تر دندون نه ڈی-م تارخېخ ته لبرخه کن أم، خير دے پل چود فا گهرم. هر تهن تر هر جای خو بنست، نه قومندون درک ات نه ميرويس اند. مو زارڈ ميرويس جهت تهنگ يو کودک مو جناو بيچاره، نه فهمت چير کينت. وُز أم رېچ ات مستر ات پينخ گه بزبله- بزبله جوونبن مستر همراه گون. مهڈ ته گهپ نه ڈهدېن پے مو مېف اند کارٹ مس نست.

مستر فا خو ويز بيت چود مم پيڈے شراب جای تير يے نيلى خلته زواست بيتي چود خو دېد ار وے درون خو راستے خو چود. اول فېگه مئست گه مس دئخ شيرم لو خو نقره پن نغورم دس تازه يت بے عيب ات بے غبار. يے لهف أم مئست قتير نقلے چود زارگے أم چود. مو موم مورد نقلے چود بنهب خودم خه وے سحرکے بنخ ارد نقلے کن، هرچيز مراد تو ند خه پے مئست وے اس خذای تلهب امنا و صدق ته سؤد. وُز أم خو مراد مئست ارد لود ادے اگه خه فھرڈېد بيت مو خه کينت، يے پيڈگه اس مېف چهق اند آزاد خه ساو أم هوس گه موند نست.

مستر اول فېنگه ډاد ترخوښم، قورشست خوښم تاژد، دوند مس مے زارډ نه درپت ډقتب نست. خو قنيرم لود سځه مے ډاډجے تير اس تار خو بے غمب خوښم تاژد. مو اس شتايے خوښم نه يئست، ځوند ڪن ام مو څېم نه بښفت. بښهېن بھېن چود ات مستر يے پيڙ اگه ست، خو کھلے سېنت وُز ام غل نيسخ اس شتايے دنګ ڪن ام دوسگه ډد پربس ډي-م. مستر خو قاق لاغرے ډستېن قنير خو پرنخچ جناو تنک پيخ ډست ډاد خو څېمېنې کبناډ دے پېت چود پے منستے خېلک تر مو چوبنت خو دډ اس خو خلته ره نښتويد، مو ډست اردے انجوډ وېډدے مو ار خو جايے. وُز ام چرت ډاد مستر ته مس شچ بغير قومندون جناو لدهق مو تير سوډ، دے افېن ار خو جاي مو وېډد. موند دگرگه مو څېم اند نه بناج ات نه بنرم. هرچھے دے نه ډد يا قومندون يا مستر. چوبنت ام مستر مو جاي تير نوست مو جناو پے منست خېره يت يه خرامون- خرامون لبخند زنون هر کوه زبایهچ تيزد. چھے فهمت مستر اند چيز وے دل اند ډد.

نر بښهې مو درون خېن سوژېن ڪېنت، مو بنرمگه مس خرفخت ات روشتيخ ات غلافچ جناو بښېن بونېک سيخ. نه فهم ام يم چيز بلا بر مو ار مستر بېرېچ کش گه مو ډاډج مو تنه گه عرهق چورج سوزېن ات دهرډ مو جون اند ډاډج. مو حال لپ گنده دښوسک دے بښيخ څه ډهډېن. مستر فهمت وُز ام بېمار ډو گولے يے بښخ قنير مورد خورونت دوس مو او-را بر زمهډ ډاد. وېف دارے پېن ام خود خوښم مو ياد. اگهي ام ست خير ډو قلاچ اس کوه جدا. ځوند ڪن ام انديداو نه فھرډي-م، پت خو نه ڪن ام، مو بېر تنه خېن سوزېن ڪېنت. هر جا څه ډر توپ ات پاډ صدا تر مو غور يادد. مستر ډو ډستهک خو کھل انجوډ خو هرچيز څه ته چرت ډيد. خېلکے چرت ډاد خو دډ يت خو مو پھلے اند بڻجھقېن نوست. مستر خو ډست مو پېښونے تير رېود چوبنتے مو تهب لپ بلند خو کھلے جنېنت ساعته چوبنت آهے تيژد خو دډ خو ډست ابترت خو چانته يے زابنت پېتے چود دارے پېنې زواست مو پھلے نديرے لهکچود خو لودے:" مي شنوي صدای توپ و تير سربازان دولتي است. دولت اينجا را عمليات ميکند. قومندون و ما تصميم گرفتيم از اينجا برويم اگر نه يا کشته ميشويم يا اسير. تو مريض هستي راه گشتن نميتواني. اين داروها را براي با اين خريطه خواب ميگذارم و ميروم. پيش از اينکه قومندون و يارانش بيابند و ترا بکشند من در هوا چند تير خالي ميکنم و ميروم به آنها ميگويم که خودم ترا کشتم. تو از اين داروها بخور تا آمدن نيروهاي دولتي درينجا بمان شايد نجات يابي."

مستر يے پائے زمهډ اند ډاد خو تويد. يو تويد ات دهرډ ډا مو پيچوننت. مم پيڙ ام مېف دارے پېن فکب خود يا ته خب ساو ام ات يا ته مر ام، مورد دگه فرق نست. مو دهرډ کهم -کهم درو بيد ات مو څېمېن تارېک ساوېن ات مو تر غېف هرچيز څه خوناقچه يت. ځوند مېډ پرا اس خو ميداو مم بابا طاهر عريان رباعي نفيشچ:

من سوزنده شمع بي سر هستم
يكي خشکيده نخل بي بر هستم

من آن مسکين تذرو بي پر هستم
نه کار آخرت کردم نه دنيا